

OBSAH

ÚVODNÍ POZNÁMKA KE DRUHÉMU, PŘEPRACOVANÉMU VYDÁNÍ ..	7
1. POJETÍ OSOBNOSTI V PSYCHOLOGII	9
1.1 Vymezení psychologie osobnosti	9
Předmět studia	9
Osobnost a psychologický model osobnosti	13
Jedinec – subjekt – osobnost	19
Integrovanost osobnosti	21
1.2 K základním teoriím osobnosti	25
Výchozí hlediska	25
Zdroj vzniku a rozvoje různorodých teorií osobnosti	33
K výběru koncepcí a jejich představitelů	35
2. HLUBINNĚ ORIENTOVANÉ KONCEPCE OSOBNOSTI	39
2.1 Psychodynamická teorie osobnosti: S. Freud	41
Struktura osobnosti	43
Dynamika osobnosti	45
Vývoj osobnosti	46
Pojetí lidského naturelu	47
2.2 Individuální psychologie osobnosti: A. Adler	49
Komplexy méněcennosti, jejich původ a jejich kompenzace	52
Styl života	53
Cit pospolitosti	55
Tvořivé (kreativní) já	55
Pořadí narození	56
Fiktivní finalismus	57
2.3 Analytická teorie osobnosti: C. G. Jung	60
Struktura osobnosti	62
Archetypy	66
Vývoj osobnosti	69
K naplňování požadavků na vědeckost teorie	70
2.4 Role self a chtění v utváření osobnosti: O. Rank	71
Trauma narození a jeho důsledky	73
Utváření super-ega	74
Chtění a struktura charakteru osobnosti v dospělosti	75

2.5 Druhá generace freudistů – důraz na roli ega: A. Freudová,	
H. Hartmann, D. Rapaport	77
Anna Freudová	77
Heinz Hartmann	79
David Rapaport	80
2.6 Ego teorie osobnosti: E. H. Erikson	82
Koncepční východiska	83
Koncepce epigenetického vývoje ega	84
Přístup k podstatě a povaze naturelu osobnosti	86
2.7 Ego-psychologické pojetí osobnosti: H. A. Murray	88
Přístup ke studiu osobnosti	89
Tématické celky – jednota potřeb a tlaků	90
Struktura osobnosti	92
David C. McClelland	93
2.8 Osobnost utvářejí mezilidské vztahy: H. S. Sullivan	94
Výrazný posun psychoanalytické teorie k postihování sociálních vlivů	95
Pojetí psychosexuálního vývoje	96
2.9 Sociokulturní teorie osobnosti: K. Horneyová	98
Výchozí přístupy	99
Vývoj osobnosti	100
Základní úzkost a mechanismy jejího řešení	101
Psychologie ženy	104
Specifičnost přístupu k lidské psychice v rámci psychoanalýzy	105
2.10 Osobnost v humanistické psychoanalýze: E. Fromm	107
Základní přístup k osobnosti	108
Specifická teorie homeostázy	109
Existenciální (skutečné) potřeby člověka	112
K dichotomii podstaty lidského naturelu	115
3. BEHAVIORISTICKY ORIENTOVANÉ PŘÍSTUPY K OSOBNOSTI	117
3.1 Osobnost v pojetí klasického behaviorismu: J. Watson	120
3.2 Osobnost v pojetí zakladatelů nebehaviorismu: E. C. Tolman,	
C. H. Hull	122
E. C. Tolman	123
C. L. Hull	124
3.3 Osobnost v pojetí „subjektivního behaviorismu“	126
John Dollard a Neal E. Miller	126
G. A. Miller, E. Gallanter a C. H. Pribram	128
3.4 Osobnost v radikálním behaviorismu: B. F. Skinner	129
Pojetí behaviorismu	130
Pojímání osobnosti	132
Přístup k analýze chování	133
K pojmání naturelu člověka	134
3.5 Sociálně kognitivní teorie osobnosti: A. Bandura	136

Vzájemný determinismus	138
Schopnost autoregulace	139
Pozorování modelů pro chování	140
K vymezení lidského naturelu	141
3.6 Osobnost v teorii sociálního učení: J. Rotter	142
Východiska teorie sociálního učení	143
Hypotetický model pro predikci chování	144
Predikce cílově orientovaného chování	146
Interní versus externí místo kontroly	149
4. DISPOZIČNÍ PŘÍSTUPY V TEORIÍCH OSOBNOSTI	151
4.1 Personologický přístup k osobnosti: W. Stern	152
Základní znaky osobnosti	153
Souhrnný model „dimenzí osobnosti“	155
4.2 Dispoziční teorie osobnosti: G. W. Allport	157
Co je to osobnost	158
Koncepce rysů	159
Obecné rysy a individuální dispozice	161
Proprium: vývoj „jáství“	162
Funkční autonomie v dospělosti: minulost je minulost	164
K pojmání lidského naturelu	168
4.3 Rysová teorie osobnosti: R. B. Cattell	170
Východiska	171
Vymezení a kategorizace rysů osobnosti	173
Zdroje dat	176
K úloze dědičnosti, prostředí a sociálních kontextů	177
4.4 Teorie typů a rysů osobnosti: H. J. Eysenck	178
Hierarchický model struktury osobnosti	179
Vymezení základních typů osobnosti	181
Neurofaziologické základy rysů a typů	182
Měření rysů osobnosti	183
4.5 Lexikální přístup k rysům osobnosti a faktory „big five“	184
Historie „big five“	185
Lexikální přístup k vymezování rysů „big five“	187
Kritické výhrady ke koncipování „big five“	191
5. FENOMENOLOGICKÉ A HUMANISTICKÉ KONCEPCE OSOBNOSTI ..	193
5.1 Naplňování smyslu života osobnosti: V. E. Frankl	197
Východiska	198
Smysl života a základní kategorie životních hodnot	200
Pojmání osobnosti	202
R. Laing	204
R. May	204

5.2 Fenomenologická teorie osobnosti: C. R. Rogers	205
Východiska	205
Koncepte „jáství“ („SELF“, sebepojetí) a jeho vývoje	208
Rozdíl mezi psychicky narušenou a „plně fungující“ osobou	211
K pojmání naturelu osobnosti	214
5.3 Humanistická teorie osobnosti: A. H. Maslow:	216
Východiska	217
Základní principy humanistické psychologie o osobnosti	218
Pojetí motivace jako hierarchie potřeb	221
Potřeby nedostatkové a potřeby růstové (rozvojové)	226
Koho rozumět zdravou, plně fungující osobností	228
K pojmání lidského naturelu	232
6. KOGNITIVNÍ TEORIE OSOBNOSTI	234
6.1 Osobnost jako kognitivní „schéma“: U. Neisser	235
6.2 Teorie alternativních konstruktů: G. A. Kelly	237
Výchozí pohled	238
Podstata Kellyho koncepte osobnosti	240
Vlastnosti osobních konstruktů	242
K pojetí motivace a základním postulátům zaměření aktivit osobnosti	244
Role Construct Repertory Test	249
Základní pojetí lidské podstaty (povahy, naturelu)	251
7. K CELOSTNÍM MODELŮM OSOBNOSTI	253
7.1 Celostní přístup k osobnosti: K. Lewin	254
Východiska	255
Pojímání osoby, psychologického pole a životního prostoru	256
Konflikty a jejich řešení	257
7.2 Pojetí osobnosti v teorii ustanovky: D. N. Uznadze	259
Východiska	260
Úrovně ustanovky (zaměřenosti)	261
V. G. Norakidze	262
SHRNUTÍ	264
LITERATURA K DALŠÍMU STUDIU	267